

Előkészítők: Maginé dr. Csirke Erzsébet
aljegyző, Kissné Barta Piroska Városfejlesztési és
Üzemeltetési Iroda irodavezetője, Erdei-Vadászi
Ivett műszaki ügyintéző

Az előterjesztés törvényességi ellenőrzője:

ELŐTERJESZTÉS
a közterületek elnevezéséről és a házszám-megállapítás szabályairól szóló
20/2014. (IX. 23.) Önkormányzati Rendelet módosításáról

I. Előzmények:

Magyarországon a közigazgatás korábban nem rendelkezett egységes, közhiteles, az ország valamennyi címét lefedő cím-adatbázissal, ezért 2015. július 1-től létrehozásra kerül a központi címregiszter (továbbiakban: KCR), melynek célja, hogy a jelenleg különböző nyilvántartásokban (ingatlan-nyilvántartás, lakcímnyilvántartás, postai címnyilvántartás) párhuzamosan nyilvántartott címadatokat egyetlen nyilvántartásba egyesítve, és ezzel elérve, hogy az adatok naprakészek, pontosak legyenek és a különböző nyilvántartásokban szereplő címadatok megegyezzenek. Ezzel kapcsolatos feladatok ellátását a központi címregiszterről és a címkezelésről szóló 345/2014. (XII. 23.) Korm. rendelet (továbbiakban: Korm. rendelet) írja elő, mellyel kapcsolatos feladatok elvégzése az ingatlan fekvése szerint illetékes települési önkormányzat jegyző feladata. A város belterülete vonatkozásában a feladatot Városfejlesztési és Üzemeltetési Iroda elvégezte, illetve folyamatosan frissíti.

A Korm. rendelet előírásai alapján felülvizsgálatra került az összes hajdúnánási külterületi és zártkerti ingatlan címei is (elnevezés, házszám, lakcím, helyrajzi szám).

A közterületek elnevezéséről és a házszám-megállapítás szabályairól szóló 20/2014. (IX. 23.) Önkormányzati Rendelet (a továbbiakban ÖR.) szerint a külterületek elnevezésére az általános szabályokat kell alkalmazni, Hajdúnánás város belterületén és a külterületi lakott helyeken a közterületeket el kell nevezni. A külterületi egyéb közterületeket elnevezéssel lehet ellátni. (5.§ (1) bek.)

Vizsgálataink alapján a jelenleg nyilvántartott tanyacímek nem felelnek meg a Korm. rendelet és a helyi rendelet előírásainak, ezért a helyi rendeletet módosítását szükséges elvégezni.

A Korm. rendelet szabályozási célja olyan követelmények és feltételek megteremtése, amelyek az egységesség kialakításán túl a valóságnak megfelelő, tájékozódást és beazonosíthatóságot elősegítő címek megállapítását biztosítják. A 2015. január 1. napján hatályba lépett KCR rendelet azt az egységes keretet kívánja létrehozni, mely az azzal összhangban kialakított helyi szintű szabályozással az előzőekben foglaltak megvalósulását biztosítja.

A közterületek elnevezéséről és a házszám-megállapítás szabályairól a települési önkormányzat képviselő-testülete helyi rendeletben dönt. A KCR rendelet nem kívánta elvonni e hatáskört, tiszteletben tartotta az önkormányzati autonómiát. A címképző szervnek az esetek nagy részében az általános szabályok alapján van lehetősége megállapítani az adott ingatlan címét. Vannak azonban olyan esetek, amelyekben az általános szabályok mellett különös szabályok felhívása is szükséges a címképzés korrekt végrehajtásához.

Speciális szabályokat tartalmaz a KCR rendelet azon külterületi ingatlanok vonatkozásában, melyek nem tipikusan közterületről megközelíthetőek és földrajzi elhelyezkedésüket tekintve elkülönülten

(pl. tanya) helyezkednek el. Az adott ingatlan egyedülálló fizikai elhelyezkedése esetére a KCR rendelet 13. § (3) bekezdésében foglalt szabály érvényesül, mely szerint az „elkülönülten, megjelenését tekintve szigetszerűen elhelyezkedő külterületi ingatlan - különösen tanya - esetén a címet elsősorban a tulajdonos által javasolt elnevezés szerint kell megállapítani”. Fontos kiemelni, hogy e rendelkezés nem csak tanyákra vonatkozik. Ezekben az esetekben nincs olyan közterület, melyből levezethető lenne – akár a KCR rendelet 13. § (1) bekezdésben foglalt – a cím megállapítása. Ez kimondottan az egyedülállóan elszigetelt fizikai elhelyezkedés miatt fordul elő. A jogalkotói szándék ez esetben arra irányult, hogy megközelítést biztosító közterület hiányában iránymutatást adjon a címképző szerv részére a cím megállapítás módjára vonatkozóan.

A külterületen, illetve belterületen való elhelyezkedéstől el kell határolni a beépítésre szánt, illetve nem beépítésre szánt terület fogalmát. Ez azért lényeges, mert a KCR rendelet ez utóbbi kapcsán állapítja meg területi hatályát. Az erre vonatkozó jogszabályokban meghatározott építésügyi fogalmak szerint:

belterület a település közigazgatási területének – jellemzően a település történetileg kialakult, elsősorban összefüggő, beépített, illetőleg beépítésre szánt területeket tartalmazó – kijelölt része, **külterület** a település közigazgatási területének belterületnek nem minősülő, elsősorban mezőgazdasági, erdőművelési, illetőleg különleges (pl. bánya, vízmeder, hulladéktelep) célra szolgáló része.

Ezzel szemben a beépítésre szánt terület a település közigazgatási területének a beépített, illetve a további beépítés céljára szolgáló területrésze. A beépítésre nem szánt terület a település közigazgatási területének a zöldterületi, a közlekedési, a mezőgazdasági, az erdőművelési, illetőleg az egyéb célra szolgáló része. Nem releváns, hogy belterületen vagy külterületen helyezkednek el.

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 14/A. §-ának (1) bekezdés alapján a közterületet minden esetben el kell nevezni a belterületen és abban az esetben a külterületen is, ha olyan ingatlanhoz vezet, amelyen az épített környezet alakításáról és védelméről szóló törvény szerinti épület – jellemzően emberi tartózkodás céljára szolgáló építmény, amely szerkezeteivel részben vagy egészben teret, helyiséget vagy ezek együttesét zárja körül meghatározott rendeltetés vagy rendeltetésével összefüggő tevékenység, avagy rendszeres munkavégzés, illetve tárolás céljából – található.

A KCR rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontja alapján a beépítésre szánt területen – bel- vagy külterületi elhelyezkedésére tekintet nélkül – minden teleknek – rajta létesített épület nélkül is – a központi címregiszterbe bejegyzett címmel kell rendelkezni.

Mötv. alapszabályaként elmondható, hogy a közterületek elnevezéséről és a házszám-megállapítás szabályairól a települési önkormányzat képviselő-testülete helyi rendeletben dönt. A KCR rendeletben foglaltakkal nem ellentétes rendelkezések alkalmazása helyénvaló és szükséges. Ennek kialakítása nem csupán joga, hanem kötelessége is a települési önkormányzatoknak. Lehetősége van olyan szabályozást létrehozni a képviselő-testületnek, mely kimondja, hogy döntése során a fizikai elhelyezkedés beazonosításának elősegítése érdekében a külterületi ingatlanok esetében a köztudatban elterjedt, széles körben használatos, hagyományőrző, esetleg történelmi múltú megnevezést használ, melyet a közterület elnevezés során a címben feltüntet. Ez a külterületi ingatlanok vonatkozásában azért bír kiemelkedő jelentőséggel, mert a korábbi címek – sokszor csak helyrajzi számok – jelzőjeként sok esetben „szájról-szájra terjedt megnevezést” használtak, vagy akár ma is használnak a pontos beazonosíthatóság érdekében okirati háttér nélkül. A képviselő-testület dönthet ilyen esetekben településrész név megállapításáról is – például hagyományőrzés okán –, de amellet is kötelező a közterületek elnevezése. A cím az ingatlan pontos beazonosíthatóságát kell, hogy szolgálja. A kötelező címelemek – úgy, mint közterületnév, közterület jelleg, házszám – településrész neve mellett is szükségesek.

Ha a címkezelési eljárás során megállapítást nyer, hogy a közterület neve és jellege okirattal nem igazolható, a hiányzó okirat pótlása szükséges. A KCR rendelet 8. § (1) bekezdése erre az esetre

kimondja, hogy amennyiben az eljárás során valamely címadat nem áll rendelkezésre és „*megállapítása más hatóság, szerv, szervezet vagy önkormányzati képviselő-testület hatáskörébe tartozik, a címképzésért felelős szerv megkeresi az illetékes hatóságot, szervet, szervezetet vagy önkormányzati képviselő-testületet.*” A jegyző olyan címelemek, címadatok KCR-be történő bejegyzésére kapott felhatalmazást, melyek az arra feljogosított döntése eredményeképpen keletkezett okiratból származnak.

Ennek megfelelően „*a címképzésért felelős szerv az önkormányzati képviselő-testület döntésének megfelelő címelemet jegyzi be a központi címregiszterbe.*”

II. Külterületi beépített ingatlanok címkezelése

1. Tanyák és a Különleges terület-mezőgazdasági üzemi területek címképzése

Hajdúnánás külterülete alapvetően nem beépítésre szánt terület, de vannak a tervben megjelölt üzemi területek, melyek beépítésre szánt területek.

A településrendezési tervben jelölt „*Kmü Különleges terület-mezőgazdasági üzemi*” övezeti besorolású területeken meghatározandó címek esetén a következő címelemeket javaslom meghatározni:

- a közterület elnevezése: a mellékletben meghatározott településrész elnevezés+ a tulajdonos vezetékneve, vagy az általa javasolt jogszabálynak megfelelő elnevezés
- közterület jelleg: major
- házszám: a helyrajzi számból a „0” elhagyásával képezett szám

A nem beépítésre szánt területen lévő tanyák a település külterületén elszórva helyezkednek el. A tanya fogalmának meghatározása, illetve gyakorlati használata nem a KCR szabályozási területe, különböző ágazati jogszabályok tartalmazzák erre vonatkozóan meghatározásokat. A tanya fogalmát a jogalkotó kifejezetten meghatározza, az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII.20.) Korm. rendelet 1. számú melléklet 112. pontjában az alábbiak szerint:

„Tanya: mezőgazdasági területen lévő mezőgazdasági termelés (növénytermesztés és állattenyésztés, továbbá az ezekkel kapcsolatos termékfeldolgozás és terméktárolás) céljára létesített lakó- és gazdasági épület, épületcsoport és az azonos helyrajzi szám alatt hozzá tartozó, legfeljebb 6000 m² területű föld együttese.”

A tanya fogalmának meghatározásában megjelenik a mezőgazdasági tevékenység és a földterület bizonyos mérete kritériumként. A KCR címkezelési eljárása szempontjából mindkét feltétel irreleváns. A cím megállapításának szempontjából egyetlen jelentősége a fizikai (elkülönült, szigetszerű) elhelyezkedésnek van, mely akadályát képezi az általános szabályok szerint történő címkezelési eljárás lefolytatásának.

A tanyát, mint közterület jellegűt a KCR rendelet melléklete tartalmazza, így az szabadon alkalmazható, ezért a településrendezési tervben nem beépítésre szánt területeken található, meghatározott, vagy későbbiekben meghatározandó címmel rendelkező tanya ingatlanok esetén a kötelező címelemeket javaslom meghatározni:

- a közterület elnevezése: a mellékletben meghatározott településrész elnevezés + a tulajdonos vezetékneve, vagy az általa javasolt jogszabálynak megfelelő elnevezés
- közterület jelleg: tanya
- házszám: a helyrajzi számból a „0” elhagyásával képezett szám

A tanyák fent javasolt elnevezése miatt szükséges módosítani az Ör-nek a személyről történő elnevezést tartalmazó szabályait. A főszabály jelenleg az, hogy személyről közterületet elnevezni a halála után lehet (Ör 9.§ (1) bek.).

III. Beépítésre szánt külterületi ingatlanok - Házhely északi területén elhelyezkedő ingatlanok - címkezelése

Az ÖR. 5.§ (4) pontja alapján a közterület természetes folytatásaként később kialakuló útszakasz (meghosszabbítás) külön elnevezési eljárás nélkül a már elnevezett közterület nevét veszi fel. Az érintett ingatlanok címei már sok esetben a „*házhely*” utcanévek és számozások folytatásaként kerültek megállapításra, azonban jelenleg nem egységes ezeknek a külterületi ingatlanoknak a címkezelése.

A címkezelés során a következő kötelező címelemeket kell tartalmaznia a meghatározott címeknek: ***közterület elnevezés*** (pl. Eszlári), ***közterület jelleg*** (pl. utca), ***házsám*** (pl. 60.)

Az önkormányzati rendelet alapján lehetséges a Brassai Károly, Eszlári, Nefelejcs, Tarr Kálmán és Liliom utcák elnevezésének kiterjesztése a külterületi, de beépítésre szánt területre, így lehetővé válik az ott található ingatlanok címeinek egységes meghatározása.

Fontos kiemelni, hogy a címváltozással az érintett ingatlanok tulajdoni lap szerinti művelési ága, besorolása nem változik, tehát amelyik ingatlan az ingatlan nyilvántartásban kivett tanya művelési ágú, az az ingatlan továbbra is tanyaként fog szerepelni az ingatlan-nyilvántartásban annak belterületbe vonási feltételek teljesüléséig.

IV. Nem beépítésre szánt Zártkerti ingatlanok címkezelése

Hajdúnánás város címnyilvántartásában több zártkerti ingatlanra vonatkozó cím került meghatározásra, melyek nem felelnek meg a KCR rendelet által előírt szabályoknak. Mivel a zártkerti ingatlanok nem beépítésre szánt ingatlanok, így ott a címképzés nem kötelező.

A képviselő-testületnek lehetősége van olyan szabályozást létrehozni, mely kimondja, hogy döntése során a fizikai elhelyezkedés beazonosításának elősegítése érdekében a külterületi, zártkerti ingatlanok esetében a köztudatban elterjedt, széles körben használatos, hagyományőrző, esetleg történelmi múltú megnevezést használ, melyet a közterület elnevezés során a címben feltüntet.

Az Újszőlő, Csepüszőlő településrészekén -, melyek településrendezési tervben nem beépítésre szánt területek, azaz Mezőgazdasági terület-kertgazdálkodás övezetbe soroltak - korábban meghatározott címek esetében közterület jelleg nem került rögzítésre a címnyilvántartásba.

Az érintett kertgazdasági övezeti besorolású településrészek tekintetében a meglévő címek esetében szükséges a közterület jellegének meghatározása, mely a KCR rendelet 1. mellékletében felsorolt közterület jelleg típusok közül a „kert” mint jelleg tekinthető.

Így a „Mezőgazdasági terület-kertgazdálkodás övezet”-ben található ingatlanok címmeghatározásánál a kötelező címelemeket javaslom meghatározni:

- a közterület elnevezése: Csepüszőlő és Újszőlő
- közterület jelleg: kert
- házszám: Központi címregiszterben házszámként rögzített helyrajzi szám

Javaslom, hogy kizárólag a már meglévő címek esetén kerüljön alkalmazásra a fenti címképzés, ezeken a területeken új címet ne képezhessünk.

Újszőlő területe

Csepüszőlő területe

Az előterjesztésben részletezettek alapján javaslatot teszek a közterületek elnevezéséről és a házszám-megállapítás szabályairól szóló 20/2014. (IX. 23.) Önkormányzati rendelet módosítására az az előterjesztés mellékletében szereplő rendelet-tervezet szerint.

ELŐZETES HATÁSVIZSGÁLAT

1. **Társadalmi és költségvetési hatásai:** amennyiben a rendelet nem kerül módosításra, a KCR rendeletben meghatározott külterületi címek nem kerülhetnek meghatározásra. Ebből eredően a nyilvántartásunk nem fog megfelelni a hatályos jogszabályi előírásoknak.
2. **Gazdasági hatása:** nincs
3. **Környezeti és egészségügyi következményei:** nincs
4. **Adminisztratív terheket befolyásoló hatásai:** A rendelet megalkotását követően a közterületek elnevezését meg kell kezdeni és a KCR rendszerben rögzíteni szükséges. Ez növeli a Hivatal adminisztrációs terheit.
5. **A jogszabály megalkotásának szükségessége:** határidőre teljesítésre kerülhessen a város teljes közigazgatási területén a cím meghatározás.
6. **A jogalkotás elmaradásának várható következményei:** Tovább marad a jelenlegi rendezetlen helyzet, a címek meghatározására továbbra sem kerül sor és nem tudja a Hivatal határidőre teljesíteni a jogszabályban meghatározott lakcímrendezési kötelezettségét.
7. **A jogszabály alkalmazásához szükséges személyi, szervezeti, tárgyi és pénzügyi feltételek:** A személyi, szervezeti, tárgyi feltételek rendelkezésre állnak

Fentiek alapján előterjesztem az alábbi

H a t á r o z a t i j a v a s l a t - o t:

Hajdúnánás Városi Önkormányzat Képviselő-testülete a közterületek elnevezéséről és a házszám-megállapítás szabályairól szóló 20/2014. (IX. 23.) Önkormányzati Rendelet módosításáról szóló / (.....) Önkormányzati Rendeletet megalkotja.

Felkéri a jegyzőt, hogy a rendelet kihirdetéséről gondoskodjon.

Felelős: Dr. Kiss Imre jegyző

Határidő: 2017. május 30.

Hajdúnánás, 2017. április 19.

Szólláth Tibor
polgármester